

Samenvatting marktconsultatie Veranderopgave Inburgering

dinsdag 29 oktober 2019, 14.00 uur – 17.00 uur te Tweelinghuis Leiden

De gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude, Voorschoten, Katwijk, Noordwijk en HLT zijn een aanbesteding aan het voorbereiden met betrekking tot de inburgering van statushouders. Onderdeel van deze voorbereiding is deze marktconsultatie. Het doel van deze marktconsultatie is het vroegtijdig betrekken van de markt, daarmee het creëren van betrokkenheid en het ophalen van recente informatie uit de markt.

Aan de hand van een aantal vragen, gesorteerd op onderwerp, zijn de gemeenten het gesprek met de marktpartijen aangegaan.

Financiering

Vraag 1: Welke vorm van financiering is het meest wenselijk voor aanbieders? Onderscheid in maken per leerroute?

Afrekening per maand/kwartaal op basis van aantal uren of leerlingen is volgens de aanbieders het meest wenselijk. Werken met staffels is een vorm van voorfinanciering wat alle partijen extra geld en tijd kost en daarmee niet wenselijk is. Daarnaast zou er per leerroute moeten worden gewerkt met een gemiddeld uurtarief.

In de aanbesteding is het belangrijk om duidelijk onderscheid te maken tussen de groepenasiel- en gezinsmigranten, aangezien er twee verschillende financieringsstromen naast elkaar ontstaan.

Op dit moment bestaat er ongenoegen over de tarieven van docenten. In de aanbesteding willen de gemeenten in deze regio een zo zuiver en realistisch mogelijk tarief vaststellen. In de praktijk bestaan er verschillende leertempo's, het is een optie om hiervoor ook te differentiëren in tarieven.

Vraag 2: Op welke manier aanbieders stimuleren om asielgerechtigden en gezinsmigranten zo snel mogelijk de Nederlandse taal te leren?

Om inburgeraars zo snel mogelijk te laten slagen, zijn homogene groepen van belang samen met niet te grote groepen, de juiste materialenmix en het aanbieden van diverse leermethodes etc.

Het is volgens de aanbieders wenselijk als de klantmanager de taalaanbieder zou betrekken bij het opstellen van de PIP, op deze manier wordt dubbel werk voorkomen. Daarnaast kan volgens de aanbieders de inburgering onder regie van de gemeente alleen slagen als het contact tussen de gemeente (klantmanager) en de aanbieder optimaal is. Tussentijds overleg is nodig i.v.m. wijzigende persoonlijke situaties, switchen van route en ook kan een pauze inlassen nodig zijn.

Een bonus/malus wordt niet reëel gevonden als de aanbieder geen invloed heeft op de PIP. In het huidige systeem zitten perverse prikkels, in de nieuwe aanbesteding moet worden voorkomen dat deze prikkels weer worden ingebouwd. De focus zou moeten liggen op kwaliteit en duurzame integratie.

Het tempo van het doorlopen van een traject is sterk afhankelijk van iemands leerbaarheid, daarvoor adviseren de aanbieders niet te veel focus te leggen op de snelheid waarmee een traject wordt of moet worden afgerond. Liever duurzaam inburgeren dan snel het examen halen.

Locaties

Vraag 1: is het gewenst om één locatie of meerdere locaties van de gemeente te gebruiken of zijn er eigen locaties beschikbaar?

De aanbieders geven aan eigen locaties beschikbaar te hebben. In de Z-route is dat wellicht anders, aangezien er dan combinaties gemaakt worden met welzijn. Het advies vanuit de markt is om met betrekking tot dit onderwerp vooral de vrijheid bij de aanbieders neer te leggen. Wel zien aanbieders meerwaarde in locaties als de bibliotheek, buurthuizen etc., hier kan de gemeente mogelijk juist wel een faciliterende rol spelen.

Daarnaast is het van belang dat er bij leslocaties genoeg faciliteiten in de buurt zijn, zoals OV en kinderopvang. Voorheen werd kinderopvang via de gemeente geregeld, de laatste jaren is dat niet meer zo. Dit kan in de praktijk voor problemen zorgen in verband met wachtlijsten voor de kinderopvang, daardoor moeten mensen soms maandenlang wachten en lopen vertraging op in hun inburgeringstraject. Hier wordt op dit moment geen vrijstelling of uitstel voor verleend. Het is belangrijk dat er wordt nagedacht over het wel/niet vergoeden van reiskosten en hoe de kinderopvang het best kan worden ingeregeld.

Vraag 2: hoe ziet u dit voor zich voor de verschillende routes, lokaal of centraal organiseren?

Vanwege het volume inburgeraars per route is het heel belangrijk om het zo efficiënt mogelijk in te regelen. De grootste klacht van cursisten is dat zij te veel reistijd hebben, dit zou kunnen worden voorkomen door zo veel mogelijk lokaal te regelen. Het is alleen de vraag hoe efficiënt dit uiteindelijk is.

De aanbieders achten het wenselijk om de Z-route zo veel mogelijk lokaal te regelen, aangezien je binnen die route afhankelijk bent van welzijnsorganisaties in de eigen gemeente.

Alles lokaal is niet voor elke route realistisch, wel kunnen er op sub-regionaal niveau clusters worden gemaakt vanwege het volume (bv. niveau Leidse regio, Rijnstreek enz.).

Informatiedeling/rapportages

Vraag 1: op welke wijze zou de informatiedeling en het rapporteren volgens u het best kunnen worden ingericht op (deelnemersniveau/ contractniveau)?

Er bestaat de behoefte om minimaal één keer per kwartaal (en naar behoefte vaker) op contractniveau over de onderliggende rapportages met de gemeenten om tafel te gaan.

Tussen de systemen die verschillende aanbieders gebruiken kunnen grote verschillen zitten. Grotere aanbieders hebben bijvoorbeeld een systeem dat gemakkelijk kan worden gekoppeld met een systeem van de gemeenten, sommige kleinere aanbieders werken nog met Excel.

Vraag 2: is het mogelijk een systeem te faciliteren met het oog op informatiedeling en rapportages? Is er een systeem dat in deze sector veel wordt gebruikt?

Er is niet één systeem dat door alle aanbieders wordt gebruikt, dus het risico is aanwezig dat als er meerdere aanbieders worden gecontracteerd er ook meerdere (verschillende) systemen zullen moeten worden gebruikt.

Aanbieders kunnen de benodigde informatie aan gemeenten leveren, dit zal dan wel op verschillende wijzen worden aangeleverd. De gemeenten hebben de voorkeur om gebruik te kunnen maken van het systeem van de aanbieder, een soort portaal waar je als gemeente op kan inloggen en klanten in kan volgen.

Nu is het moment om een landelijk cursistensysteem op te richten, aangezien elke gemeente op dit moment tegen dit probleem aanloopt. Dit idee zal door de gemeenten worden voorgelegd bij SZW.

Lesmethodes/leerroutes

Vraag 1: wat is volgens u een reële minimale en maximale grootte van groepen en verschilt dit per leerroute?

De aanbieders zijn het er mee eens dat inburgeraars uit verschillende leerroutes niet samen zouden moeten worden gevoegd.

In de Z-route is de maximale groepsgrootte acht deelnemers. Binnen de Z-route zou er ook onderscheid gemaakt moeten worden tussen analfabeten en bijvoorbeeld mensen met psychische aandoeningen. De groepen voor hoger opgeleiden kunnen iets groter zijn, maximaal 15 deelnemers. De groepsgrootte in het onderwijs is afhankelijk van eventuele subgroepen (voorbeeld van Eritrese jongeren die moeilijker te begeleiden zijn).

Binnen een jaar kan er van route worden geswitcht, dit kan ook inhouden dat iemand wordt overgedragen naar een andere aanbieder. In de conceptwettekst is één keer switchen toegestaan, dit biedt niet veel ruimte voor aanbieders. Om deze reden is het van belang dat aan de voorkant het PIP op een goede manier en door professionele partijen wordt opgesteld. Het is de wens van de aanbieders dat aanbieders bij het opstellen van het PIP worden betrokken of dat er een 'verlengde intake' wordt ingericht.

Aanbieders hebben er belang bij om te samenwerken met andere partijen. Samenwerking met andere partijen (ook samenwerken met partijen uit andere leerroutes) zou als eis kunnen worden opgenomen in de aanbesteding.

Tot slot wordt onderzocht in verschillende gemeenten hoe deze doelgroep eventueel kan worden samengevoegd (niet financieel) met de doelgroep vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB).

Begeleiding bij verzuim

Vraag 1: de gemeenten verwachten maatschappelijke betrokkenheid vanuit de aanbieder. Welke rol kunt u hierin spelen? Wat is hierin haalbaar en realistisch?

De gemeenten zouden zelf een verzuimbeleid moeten bepalen (verzuimprotocol), dan is hiervoor ook draagvlak bij het klantmanagement en wordt voorkomen dat er verschillende beleidsstukken van gemeenten en aanbieders naast elkaar bestaan.

Ook dient handhaving op elkaar afgestemd te worden en zal er een uitvalprotocol opgesteld moeten worden waardoor aanbieders geprikkeld zijn om inburgeraars bij de les te houden.

Voorbeeld van een andere gemeente: als een cursist niet naar de les kan komen, met hij/zijn bij twee instanties (gemeente en aanbieder) zich afmelden met een opgave van reden. Dit schijnt te werken.

Het is een idee om incentives in te bouwen. Er worden namelijk veel eisen gesteld. Willen we stimuleren of straffen? Eventuele belemmeringen wegnemen? Soms zal 'straffen' effectiever zijn, soms werkt een goed gesprek beter. Hier is maatwerk nodig.

Vraag 2: Hoe kan de samenwerking met gemeenten en andere partijen worden ingericht?

Er moet in de aanbesteding rekening worden gehouden met de AVG: AVG-proof signaleren en informatie doorgeven aan de gemeente.

Signalering speelt niet alleen bij verzuim, maar ook bij cursisten die bijvoorbeeld het huiswerk niet maken. Wellicht is er sprake van psychische problematiek of zijn er andere legitieme redenen gezien de vluchtelingenachtergrond.

Kwaliteitseisen

Vraag 1: de gemeenten willen geschikte en gekwalificeerde partijen contracteren. Welke kwaliteitseisen zouden wij volgens u moeten stellen om dit te bereiken? Denk hierbij aan het keurmerk 'Blik op Werk', het vragen van een VOG etc.

Alle docenten hebben een VOG, het is geen probleem om dit document als eis op te nemen in de aanbesteding. Het is daarnaast mogelijk om de kwaliteit te controleren op basis van referenties. Aanbidders moeten dan een minimum aantal cliënten (succesvol) begeleid hebben, daarmee hebben zij aantoonbaar ervaring met de betreffende doelgroep.

Het is de vraag of je als gemeente zaken wil doen met een aanbieder die geen keurmerk 'Blik op werk' heeft of het keurmerk tijdelijk kwijt is geraakt.

Aanbidders zijn van mening dat de gemeenten niet op de stoel van de aanbieders moeten gaan zitten en dat het aan de aanbieders zelf is om een goede onderwijsomgeving te creëren. Door eisen te stellen aan de opleiding van docenten (bv. pabo of een andere lerarenopleiding) sluit je veel NT2 docenten uit. Bijscholen zou hierbij wel een mogelijkheid kunnen zijn.

Het beoordelen van het slagingspercentage wordt geopperd als onderdeel van kwaliteit. Dit blijkt echter in de praktijk lastig uitvoerbaar. Bepaalde groepen zijn dan niet 'aantrekkelijk' om te begeleiden en je loopt tegen het vraagstuk aan wat 'geslaagd' is.

De onderwijsinspectie gaat een rol spelen binnen de Onderwijsroute.

Implementatietermijn

Vraag 1: wat dient er volgens u in de implementatieperiode te worden geregeld en hoeveel tijd heeft u nodig voor de implementatie van dit contract?

Aanbidders hebben tijd nodig om het nieuwe stelsel in te richten, de leerroutes zorgen voor flinke veranderingen binnen de programma's. Aanbidders zijn het met elkaar eens dat drie maanden (één kwartaal) minimaal benodigd is voor de implementatie van deze opdracht.

Het is de vraag wat er, na ingang van de nieuwe overeenkomst(en), gebeurt met de 'ondertussen groep'. Deze groep wordt steeds kleiner en daarom voor aanbieders minder interessant. Wellicht is het mogelijk deze groep te integreren in het nieuwe stelsel.

Er dient in ieder geval te worden voorkomen dat er twee trajecten voor de verschillende groepen naast elkaar gaan lopen, aangezien dit voor aanbieders niet te organiseren is. Via Divosa wordt dit knelpunt bij SZW aangekaart. Voor het taalcomponent zal deze groep mogelijk meekunnen in de B1-route.

Er is voorgesteld om een implementatieplan te laten indienen door aanbieders, dit zal dan mogelijk onderdeel uitmaken van het Programma van Eisen. Wellicht worden de implementatiekosten apart uitgevraagd in het onderdeel Prijs. De aanbieders vinden dit heel netjes, want dit is in de markt niet gebruikelijk.

Contractering

Vraag 1: aangezien het aantal asielgerechtigden en gezinsmigranten niet van tevoren bekend zijn, zal de contractvorm een raamovereenkomst zijn. Wat is volgens u de beste manier om deze dienstverlening te contracteren? Per leerroute of in zijn geheel? Per gemeente of gezamenlijk?

Het is heel lastig voor partijen als ze niet weten hoeveel cliënten ze gaan krijgen. Het zou handig zijn als ze een indicatie hebben (minimale ondergrens). Op basis van de aantallen is gezamenlijk contracteren volgens de aanbieders de beste optie waarbij Leiden als centrumgemeente kan fungeren. Anders wordt het te versnipperd en is het niet meer werkbaar voor de markt.

Het de voorkeur van de markt als er één aanbieder per route wordt gecontracteerd en dat er kan worden gewerkt met onderaannemers voor het duale gedeelte.

Vraag 2: is er volgens u reden om deze overeenkomst voor een langere periode dan 4 jaar af te sluiten?

Een contract van vier jaar is gebruikelijk, korter is niet kostenefficiënt. De contracten met sociale partners binnen de Z-route bijvoorbeeld wil je niet binnen vier jaar al moeten afbouwen. Zes jaar lijkt dan een betere termijn.

Een traject duurt maximaal 3 jaar. Je zou ernaar willen streven dat een leerling niet meer dan één keer hoeft te switchen van aanbieder gedurende zijn/haar traject.

De markt heeft de voorkeur dat de routes per perceel worden weggezet. Dan kunnen aanbieders zelf bepalen waar ze op inschrijven. Daarnaast zien zij het liefst één aanbieder per perceel.